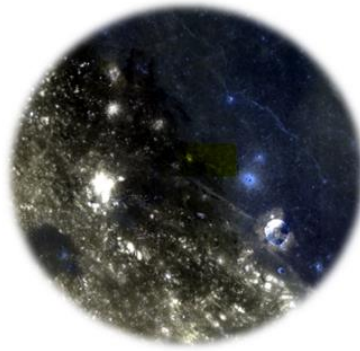

LECTIO TRICESIMA

ΠΩΣ Η ΓΝΩΣΗ ΝΙΚΗΣΕ ΤΗ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΑ

Sulpicius Gallus legatus Luci Aemili Pauli erat, qui bellum adversus Persen regem gerebat. Serena nocte subito luna defecerat; ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat. Tum Sulpicius Gallus de caeli ratione et de stellarum lunaeque statu ac motibus disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit. Sic liberales artes Galli aditum ad illustram illam Paulianam victoriam dederunt. Quia ille metum exercitus Romani vicerat, imperator adversarios vincere potuit.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Ο Σουλπίκιος Γάλλος ήταν ύπαρχος του Λεύκιου Αιμίλιου Παύλου που πολεμούσε εναντίον του βασιλιά Περσέα. Μια ξάστερη νύχτα έγινε ξαφνικά έκλειψη της σελήνης· τρόμος έπιασε τις ψυχές των στρατιωτών (από αυτό) το ξαφνικό φοβερό θέαμα κι ο στρατός έχασε το ηθικό του. Τότε ο Σουλπίκιος Γάλλος πραγματεύτηκε (σε ομιλία του) τη φύση του ουρανού και τη στάση και τις κινήσεις των άστρων και της σελήνης και μ' αυτόν τον τρόπο έστειλε το στρατό στη μάχη με αναπτωμένο ηθικό. Έτσι, τα "ελευθέρια μαθήματα" του Γάλλου άνοιξαν το δρόμο για τη λαμπρή εκείνη νίκη του Αιμίλιου Παύλου. Επειδή αυτός κατανίκησε το φόβο του ρωμαϊκού στρατού, ο στρατηγός μπόρεσε να νικήσει τους εχθρούς.

ΠΟΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΘΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΟΥΜΕ ΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΥΤΟ

- Η Οριστική Υπερσυντελικού Όλων Των Συζυγιών Ρημάτων Ε. Φ. και του ρ. sum.
- Η Δ' κλίση των ουσιαστικών.

I. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΥ ΡΗΜΑΤΩΝ Ε.Φ.

Η ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΥΠΕΡΣΥΝΤΕΛΙΚΟΥ των ρημάτων της Ενεργητικής Φωνής σχηματίζεται με το θέμα του Παρακειμένου + τον παρατατικό του *sum*

ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ	Α' ΣΥΖΥΓΙΑ	Β' ΣΥΖΥΓΙΑ	Γ' ΣΥΖΥΓΙΑ	Δ' ΣΥΖΥΓΙΑ	SUM
- eram	amaveram	deleveram	legeram	audiveram	fuera m
- eras	amaveras	deleveras	legeras	audiveras	fuera s
- erat	amaverat	deleverat	legerat	audiverat	fuera t
- eramus	amaveramus	deleveramus	legeramus	audiveramus	fuera mus
- eratis	amaveratis	deleveratis	legeratis	audiveratis	fuera tis
- erant	amaverant	deleverant	legerant	audiverant	fuera nt

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΡΗΜΑΤΩΝ Ε.Φ.

Η ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΑ των ρημάτων της Ενεργητικής Φωνής σχηματίζεται με το θέμα του Παρακειμένου + τον μέλλοντα του *sum*¹

ΚΑΤΑΛΗΞΕΙΣ	Α' ΣΥΖΥΓΙΑ	Β' ΣΥΖΥΓΙΑ	Γ' ΣΥΖΥΓΙΑ	Δ' ΣΥΖΥΓΙΑ	Sum
- ero	amavero	delevero	legero	audivero	fuero
- eris	amaveris	deleveris	legeris	audiveris	fuere is
- erit	amaverit	deleverit	legerit	audiverit	fuere it
- erimus	amaverimus	deleverimus	legerimus	audiverimus	fuere imus
- eritis	amaveritis	deleveritis	legeritis	audiveritis	fuere itis
- erint	amaverint	deleverint	legerint	audiverint	fuere int

¹ Εκτός από το γ' πληθυντικό το οποίο σχηματίζεται σε -erint και όχι -erunt

Η ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΛΙΣΗ ΤΩΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Καταλήξεις: αρσενικά - θηλυκά σε - us [γεν. - us]
 ουδέτερα σε - u [γεν. - us]

ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΘΗΛΥΚΑ	ΟΥΔΕΤΕΡΑ
fructus	cornu
fructus	cornus
fructui	cornu
fructum	cornu
fructus	cornu
fructu	cornu
fructus	cornua
fructuum	cornuum
fructibus	cornibus
fructus	cornua
fructus	cornua
fructibus	cornibus

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ **domus**

- * είναι γένους θηλυκού
- * κλίνεται και κατά την δ' αλλά και κατά τη β' κλίση
- * μπορεί να χρησιμοποιηθεί και επιρρηματικά σε τρεις πτώσεις:

- domi [γεν.] + στο σπίτι, στην πατρίδα [στάση]
- domum [αιτ.] + στο σπίτι, στην πατρίδα [κίνηση προς τόπο]
- domo [αφαιρ.] + από το σπίτι, από την πατρίδα [απομάκρυνση]

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Να εντοπίσετε τα ουσιαστικά του μαθήματος XIII που ανήκουν στην Δ' κλίση και να τα μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό.

Singularis	Pluralis
exercitus	exercitus
statu	statibus
motu	motibus
exercitum	exercitus
aditum	aditus
metum	metus
exercitus	exercituum

2. Να απαντήσετε τις παρακάτω ερωτήσεις στα λατινικά.

- Quis [= ποιος] erat Sulpicius Gallus?
Sulpicius Gallus legatus Luci Aemili Pauli erat.
- Quando [= πότε] luna defecerat?
Serena nocte subito luna defecerat.
- Cur [= γιατί] terror animos militum invaserat?
Terror animos militum invaserat ob repentinum monstrum.
- Quo modo [= με ποιο τρόπο] Sulpicius Gallus exercitum alacrem in pugnam misit?
Sulpicius Gallus de caeli ratione et de stellarum lunaeque statu ac motibus disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit
- Quis dedit aditum ad illustrem illam Paulianam victoriam?
Liberales artes Galli aditum ad illustrem illam Paulianam victoriam dederunt.

3. Να γίνει χρονική αντικατάσταση των ρημάτων defecerat, invaserat, amiserat, vicerat.

	defecerat	invaserat	amiserat	vicerat
Praesens	deficit	invadit	amittit	vincit
Imperfectum	deficiebat	invadebat	amittebat	vincebat
Futurum	deficiet	invadet	amittet	vincet
Perfectum	defecit	invasit	amisit	vicit
Plusquamperfectum	defecerat	invaserat	amiserat	vicerat
Futurum Exactum	defecerit	invaserit	amiserit	vicerit

4. Να μεταφέρετε τις προτάσεις στον αντίθετο αριθμό:

- Serena nocte subito luna defecerat; ob repentinum monstrum terror animos militum invaserat et exercitus fiduciam amiserat.
Serenis noctibus subito lunae defecerant; ob repentina monstra terrores animum militis invaserant et exercitus fiducias amiserant
- Imperator de caeli ratione et de stellarum lunaeque statu ac motibus disputavit eoque modo exercitum alacrem in pugnam misit.
Imperatores de caelorum rationibus et de stellae lunarumque statibus ac motu disputaverunt eisque modis exercitus alacres in pugnas miserunt.

5. Να αντιγράψετε το λεξιλόγιο του μαθήματος XIII.

